

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

IV. ÚS 156/2021-10

Ústavný súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu senátu Libora Duľu (sudca spravodajca) a zo sudcov Ladislava Duditša a Miroslava Duriša v konaní podľa čl. 127 Ústavy Slovenskej republiky o ústavnej sťažnosti sťažovateľky [REDACTED], [REDACTED], [REDACTED], zastúpenej advokátskou kanceláriou AZARIOVÁ & RUŽBAŠÁN Law firm s. r. o., Kmeťova 26, Košice, IČO 47 237 406, v mene ktorej koná konateľ a advokát JUDr. Lukáš Labaš, proti uzneseniu Okresného súdu Košice II č. k. 42 Cpr 21/2019 zo 14. septembra 2020 takto

r o z h o d o l :

Ústavnú sťažnosť **o d m i e t a .**

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavná sťažnosť sťažovateľky a skutkový stav veci

1. Sťažovateľka sa ústavnou sťažnosťou doručenou ústavnému súdu 19. novembra 2020 domáha vyslovenia porušenia svojho základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) uznesením Okresného súdu Košice II (ďalej len „okresný súd“) č. k. 42 Cpr 21/2019 zo 14. septembra 2020 (ďalej len „napadnuté uznesenie“). Sťažovateľka navrhuje napadnuté uznesenie zrušiť a vec vrátiť okresnému súdu na ďalšie konanie.
2. Z ústavnej sťažnosti, napadnutého uznesenia a pripojených príloh vyplývajú tieto skutkové a procesné okolnosti:
3. Sťažovateľka sa ako žalobkyňa domáhala proti [REDACTED] (ďalej len „žalovaná“), určenia neplatnosti skončenia pracovného pomeru (neplatnosti výpovede) a náhrady mzdy s príslušenstvom.
4. Okresný súd rozsudkom č. k. 42 Cpr 56/2017 z 25. februára 2019 vyhovel žalobe sťažovateľky v časti určenia neplatnosti skončenia pracovného pomeru a nárok na náhradu mzdy vylúčil na samostatné konanie, ktoré bolo následne vedené pod sp. zn. 42 Cpr 21/2019. Rozsudkom č. k. 42 Cpr 21/2019 z 9. decembra 2019 okresný súd konanie v časti o zaplatenie sumy 38 591,64 eur zastavil (z dôvodu jej úhrady v priebehu konania) a žalovanej uložil povinnosť uhradiť sťažovateľke náhradu mzdy v sume 28 943,73 eur.

5. Okresný súd uznesením vyššieho súdneho úradníka č. k. 42 Cpr 21/2019 z 10. marca 2020 zviazal žalovanú nahradiť sťažovateľke trovy konania v sume 11 853,47 eur. Označené uznesenie bolo vydané vyšším súdnym úradníkom a sťažovateľka, ako aj žalovaná ho napadli sťažnosťou, o ktorej rozhodol okresný súd napadnutým uznesením tak, že zviazal žalovanú nahradiť sťažovateľke trovy konania v sume 5 774,80 eur.

II.

Argumentácia sťažovateľky

6. Argumentáciu sťažovateľky v ústavnej sťažnosti možno zhrnúť takto:

7. Sťažovateľka poukazuje na skutočnosť, že napriek tomu, že o jej nárokoch bolo rozhodnuté samostatnými rozhodnutiami, išlo pôvodne o spojené nároky, ktorých sa domáhala v rámci jednej žaloby. Sťažovateľka preto tvrdí, že pokiaľ okresný súd pri rozhodovaní o náhrade trov konania prihliadal na každé z konaní osobitne ako na samostatnú právnu vec, ide podľa jej názoru o zjavne arbitrárny postup, pretože konanie bolo z pohľadu náhrady trov konania rozdelené na dve samostatné právne veci.

8. Podľa názoru sťažovateľky v danom prípade išlo o spojené nároky a bolo namieste v otázke náhrady trov konania aplikovať § 13 ods. 3 vyhlášky Ministerstva spravodlivosti Slovenskej republiky č. 655/2004 Z. z. o odmenách a náhradách advokátov za poskytovanie právnych služieb v znení neskorších predpisov (ďalej len „vyhláška“), pričom rozhodujúcou pre výpočet odmeny za jeden úkon právnej služby v oboch pôvodne spojených veciach bola výška peňažného plnenia – náhrady mzdy, ktorej sa právna služba týkala, určená už pri začatí poskytovania právnej služby a zvýšená o tretinu základnej sadzby tarifnej odmeny určenej podľa § 11 ods. 1 písm. a) vyhlášky.

III.

Predbežné prerokovanie ústavnej sťažnosti

9. Podstatou ústavnej sťažnosti je tvrdené porušenie základného práva sťažovateľky na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru. Sťažovateľka namieta nesprávny postup súdu pri určení sumy priznanej náhrady trov konania, na ktorých úhradu bola zviazaná žalovaná v jej prospech.

10. Okresný súd v napadnutom uznesení považoval za nesprávny postup vyššieho súdneho úradníka, keď v okolnostiach danej veci určil základnú sadzbu tarifnej odmeny za jeden úkon právnej služby spôsobom, ako by to bolo v spojených veciach podľa § 10 ods. 1 vyhlášky v spojení s § 13 ods. 3 vyhlášky.

11. Okresný súd v napadnutom uznesení v reakcii na tento právny názor vyššieho súdneho úradníka s poukazom na závery vyplývajúce z uznesenia Najvyššieho súdu Slovenskej republiky č. k. 3 M Cdo 11/2011 z 11. októbra 2012 dospel k záveru, že pri „*uplatnení zásady úspechu v prípade viacerých nárokov, sa pri rozhodovaní o priznaní náhrady trov konania postupuje pri každom nároku samostatne.*“. Vychádzajúc z už uvedeného, okresný súd konštatoval, že v prípadoch, ak „*súd prejednáva v spoločnom konaní viacero právnych vecí, považuje sa na účely rozhodovania o náhrade trov konania každá z týchto vecí za samostatnú.*“.

12. V súvislosti s predmetom konania, o ktorom rozhodoval okresný súd napadnutým uznesením, ústavný súd poukazuje na svoju judikatúru týkajúcu sa rozhodnutí všeobecných súdov o trovách konania, podľa ktorej vo všeobecnosti platí, že pochybenia pri rozhodovaní o trovách konania spravidla nedosahujú samy osebe takú intenzitu, na základe ktorej možno vysloviť porušenie základných práv a slobôd, akokoľvek sa môže účastníka konania citeľne dotknúť. Ústavný súd pri posudzovaní problematiky trov konania, t. j. problematiky vo vzťahu k predmetu konania pred všeobecnými súdmi vedľajšej, postupuje nanajvýš zdržanlivo a k zrušeniu napádaného výroku

o trovách konania sa uchýli iba výnimočne, napr. keď zistí, že došlo k porušeniu práva na súdnu ochranu extrémnym spôsobom alebo že bolo zasiahnuté aj iné základné právo (II. ÚS 78/03, II. ÚS 31/04, IV. ÚS 45/06, I. ÚS 156/2010, IV. ÚS 311/2012, IV. ÚS 210/2013, IV. ÚS 192/2014). Pre intervenciu ústavného súdu je takto v takýchto prípadoch nevyhnutná zvýšená intenzita namietaného porušenia označených práv kolidujúca s podstatou a zmyslom základných práv a slobôd.

13. Pozornosti ústavného súdu neušlo, že okresný súd v odôvodnení napadnutého uznesenia myšlienkovy prepojil otázku spôsobu určovania tarifnej odmeny za jeden úkon právnej služby pri spojení dvoch alebo viacerých vecí podľa § 13 ods. 3 vyhlášky s otázkou spôsobu určovania pomeru úspechu strán konania vo veci vyznačujúcou sa objektívnou kumuláciou nárokov, pričom ústavný súd nevyklučuje, že táto myšlienková konštrukcia sa môže z pohľadu podústavnej právnej úpravy javiť ako sporná, resp. nemusí pri určovaní tarifnej odmeny za jeden úkon právnej služby vykonaný v spojených veciach predstavovať jediný správny alebo najsprávnejší interpretačno-aplikačný prístup.

14. Ústavný súd však považuje za relevantné, že (i) v označenom konaní bola predmetom napadnutého rozhodnutia výlučne otázka trov konania – t. j. išlo o otázku akcesorickú, ktorá priamo nesúvisela s konaním vo veci samej, (ii) námietky sťažovateľky sa obmedzujú len na bežnú polemiku s právnym názorom okresného súdu vo sfére podústavnej právnej regulácie, pričom sťažovateľka predkladá ústavnému súdu alternatívny pohľad na to, ako túto právnu úpravu správne interpretovať, ako aj to, že (iii) okresným súdom formulované právne závery sú vnútorne konzistentné (okresný súd ich nekombinuje s inými protichodnými úvahami) a spätne preskúmateľné.

15. Ústavný súd v danej súvislosti uvádza, že jeho prieskumná činnosť nenahrádza postupy a rozhodnutia všeobecných súdov a nepoužíva sa na skúmanie namietanej vecnej nesprávnosti, pretože ústavný súd nie je opravnou inštanciou vo vzťahu k všeobecným súdom, a preto nie je jeho úlohou prehodnocovať správnosť právnych názorov všeobecného súdu, ku ktorým všeobecný súd dospel pri výklade podústavného práva, a to ani v prípade, ak by s takým rozhodnutím nesúhlasil.

16. Ústavný súd za týchto okolností nemá ústavne relevantný dôvod a ani oprávnenie na to, aby prehodnocoval právne závery okresného súdu a tieto následne podroboval ústavnoprávnej korekcii. Skutočnosť, že sťažovateľka sa s právnym názorom uvedeným v napadnutom uznesení okresného súdu nestotožňuje, nemôže sama osebe viesť k záveru o zjavnej neodôvodnenosti tohto názoru a ani nezakladá oprávnenie ústavného súdu nahradiť názor okresného súdu svojím vlastným.

17. Vzhľadom na uvedené ústavný súd neidentifikoval v záveroch formulovaných okresným súdom arbitrárnosť ani nedostatok odôvodnenia, ktoré by mohli signalizovať porušenie základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy v spojení s právom na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru.

18. O zjavnej neopodstatnenosti ústavnej sťažnosti možno hovoriť vtedy, keď namietaným postupom alebo namietaným rozhodnutím príslušného orgánu verejnej moci nemohlo dôjsť k porušeniu základného práva alebo slobody, ktoré označil sťažovateľ, a to buď pre nedostatok príčinnej súvislosti medzi označeným postupom alebo rozhodnutím príslušného orgánu verejnej moci a základným právom alebo slobodou, porušenie ktorých sa namietalo, prípadne z iných dôvodov. Za zjavne neopodstatnenú ústavnú sťažnosť preto možno považovať takú, pri predbežnom prerokovaní ktorej ústavný súd nezistil žiadnu možnosť porušenia označeného základného práva alebo slobody, reálnosť ktorej by mohol posúdiť po jej prijatí na ďalšie konanie (I. ÚS 66/98, I. ÚS 4/00, II. ÚS 101/03).

19. Na základe už uvedeného ústavný súd musel ústavnú sťažnosť sťažovateľky namietajúcej porušenie základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru napadnutým uznesením okresného súdu odmietnuť ako zjavne neopodstatnenú postupom podľa § 56 ods. 2 písm. g) zákona č. 314/2018 Z. z. o Ústavnom súde Slovenskej republiky a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov, keďže neidentifikoval žiadne porušenie sťažovateľkou označených práv.

20. Keďže ústavná sťažnosť sťažovateľky bola odmietnutá ako celok už pri jej predbežnom prerokovaní, rozhodovanie o jej ďalších návrhoch v uvedenej veci stratilo opodstatnenie, preto sa nimi ústavný súd už nezaoberal.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu ústavného súdu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 16. marca 2021

Libor Duľa
predseda senátu